

Fractie Tonnaer, R. Tonnaer
Fractie Hart voor Hoorn, C. de Meij
Fractie Sociaal Hoorn, J. van der Veer
Fractie Hoorn Open en Eerlijk, A. Gortzak
Fractie Groep Van Beusekom/Vinkenburg, R.
Vinkenburg

Gemeente Hoorn

Nieuwe Steen 1
Postbus 603
1620 AR Hoorn
T 0229 25 22 00
www.hoorn.nl

Contactpersoon

M. Bakelaar
Zaaknummer: 2248808
Bijlagen: 1

Hoorn, **28 MEI 2025**

**Onderwerp: Beantwoording artikel 36-vragen van diverse fracties over
gefaseerde verbouwing en fondsenwerving WFM**

Geachte heer/ mevrouw,

U heeft vragen gesteld over de gefaseerde verbouwing en fondsenwerving WFM. In deze brief leest u de antwoorden op uw vragen.

Vraag 1 Wat beweegt u ertoe zonder voldoende budget toch te starten met de verbouwing van het Westfries Museum?

Antwoord

Zoals gemeld, is er op dit moment voldoende budget beschikbaar om de werkzaamheden conform het programma van eisen uit te voeren.

In fase 1 wordt gestart met de funderingswerkzaamheden. Deze zijn noodzakelijk én verplicht voor de instandhouding van de monumentale panden. Dit zijn werkzaamheden waarvoor de gemeente subsidiebedragen toegezegd heeft gekregen en die aan deadlines gebonden zijn. Het is dus noodzakelijk om te starten met deze werkzaamheden.

Op 24 september 2024 heeft uw raad een krediet beschikbaar gesteld en het college de opdracht gegeven om binnen budget en functioneel programma van eisen het Westfries Museum te vernieuwen. Het project wordt dus binnen budget gerealiseerd. Voor elke fase wordt gekeken hoeveel geld er aanvullend binnengekomen is en wat in de volgende fasen uitgevoerd kan worden. Dit is het voordeel van werken in bouwteam. Er wordt rekening gehouden met voldoende budget om alle volgende fasen ook uit te kunnen voeren. Zij het mogelijk in vereenvoudigde vorm. Voor elke fase sturen we aan uw raad een raadsbrief met de status op dat moment, inclusief doorgevoerde versoberingen.

Vraag 2 In een raadsvoorstel van 24 september 2024 wordt met geen woord gesproken over een gefaseerde bouw en over een gefaseerde externe financiering. Waarom is tijdens de informatiesessie van 17 april 2025 met regelmaat gesproken over fasering van de bouw en over een gefaseerde externe financiering? Bent u de gemeenteraad alvast aan het voorbereiden op tegenslagen? Overweegt het college aan het eind van de verbouwing aan de gemeenteraad een extra aanvullend krediet te vragen?

Antwoord

De informatieve sessie is bedoeld om u te informeren over de laatste stand van zaken en de aanpak van het bouwteam en een campagneteam. De reden voor deze aanpak is dat op deze manier voor iedere fase duidelijk is hoeveel budget er exact beschikbaar is, zodat het bouwteam dit als financieel kader kan gebruiken voor de technische uitwerking van de volgende fase. Dit alles met als doel om maximale controle te hebben. Bovendien is binnen fondsenwerving 'tijd' een belangrijke factor. Door de fasering kopen we meer tijd om meer cofinanciering op te halen.

Het college overweegt in het geheel niet om extra krediet aan de raad te vragen. Elke fase wordt stap voor stap voorbereid en uitgewerkt vanuit het beschikbare budget. Dit is inclusief het paviljoen, dat cruciaal is voor een gezonde exploitatie en een toekomstbestendig museum.

Vraag 3 Kan de gemeenteraad de bouw van de bunker annuleren zonder nadelige gevolgen voor de verbouwing, routing en inrichting van het Westfries Museum? Plaatst u de gemeenteraad met de rug tegen de muur door een extra krediet te vragen om alsnog een bunker te kunnen bouwen?

Antwoord

Nee, de gemeenteraad kan de bouw van het wisselexpositiepaviljoen niet annuleren zonder nadelige gevolgen voor de verbouwing, routing en inrichting van het Westfries Museum. Bovendien zou het schrappen van dit paviljoen een enorme impact op de exploitatie van het museum hebben.

Vanwege de monumentale structuur en indeling van de monumenten Roode Steen 1, 16 en 15 zijn er binnen deze panden geen mogelijkheden om een ruimte te creëren die geschikt is voor wisselexposities. Het gaat dan om voldoende vrij vloeroppervlak en muurhoogte. Daarom was aanvankelijk gekozen voor een keldervariant.

Het schrappen van het wisselexpositiepaviljoen in de tuin van de Roode Steen 15, heeft een enorme impact op het bouwkundig ontwerp. De routing, inrichting, publieksfaciliteiten en toegankelijkheid hangen nauw met elkaar samen. Het toekomstig functioneren van het museum wordt hiermee ernstig bemoeilijkt. De ingreep heeft ook negatieve gevolgen voor de exploitatie van het museum, omdat wisselexposities juist zorgen voor herhaalbezoek.

Bovendien betekent een wijziging van deze omvang dat een groot deel van het ontwerpproces opnieuw uitgevoerd moet worden en ook opnieuw moet worden afgestemd met Stichting Monumenten Bezit, eigenaar van een deel van het museumcomplex. Dit betekent, naast vertraging en het risico op verlies van subsidies, dat er opnieuw extra kosten moeten worden gemaakt.

Het college gaat uw raad geén extra geld vragen voor de realisatie voor het wisselexpositiepaviljoen. Het ontwerp van het wisselexpositiepaviljoen, met referenties naar het paviljoen dat oorspronkelijk ook op deze plek stond, laat zien dat het gebouw een waardevolle aanvulling en invulling is van het stadsbeeld. Het ontwerp is inmiddels ook positief beoordeeld door de welstandscommissie.

Vraag 4 Welke privileges ontvangen de Vaandel dragers en anderen voor een donatie aan het museum? De Vaandel dragers krijgen een aparte ruimte in het museum. Gaat deze aparte ruimte gebruikt worden door de Vaandel dragers en dus ten koste van de exploitatie van het museum?

Antwoord

De Vaandel dragers zijn belangrijke donoren. Zij zetten zich volledig pro deo in voor de Major Donor Campagne. Net als andere donoren ontvangen zij afhankelijk van de hoogte van hun donatie exclusieve privileges. Dit pakket is altijd maatwerk. Hierbij moet gedacht worden aan gratis toegang, uitnodigingen voor openingen bij evenementen, rondleidingen door het museum tijdens de verbouwing, kijkjes achter

de schermen, gebruik van faciliteiten van het museum (Blauwe Kamer), naamsvermelding, de mogelijkheid om speciale activiteiten mogelijk te maken of meet en greets met interessante personen uit de wereld van kunst- & cultuurgeschiedenis.

De ruimte die exclusief door de grootste donateurs kan worden gebruikt, De Blauwe Kamer, gaat niet ten koste van de exploitatie of inrichting van het museum. De opbrengsten die het exclusieve gebruik van deze ruimte genereert versterkt juist de exploitatie van het museum.

Vraag 5 Welke vergoeding ontvangen Bureau MNP en Nassau Fundraising voor het werven van donateurs en fondsen? Welke organisatie ontvangt daadwerkelijk de subsidies voor het museum? Zijn er met de Stichting Vrienden van het Westfries Museum afspraken gemaakt en zo ja welke?

Antwoord

De informatie over de vergoeding van deze twee bureaus stellen wij onder geheimhouding beschikbaar. Dit is concurrentiegevoelige informatie.

De Stichting Vrienden van het Westfries Museum ontvangt, als ANBI stichting, de toegezegde donaties. De donateurs kunnen daardoor gebruik maken van fiscaal gunstige regelingen. Met de Stichting is in een overeenkomst vastgelegd dat zij alle door hun ontvangen bedragen die verband houden met het project Vernieuwing Westfries Museum aan het project ter beschikking stellen.

Vraag 6 Door wie (geanonimiseerd) zijn welke financiële toezeggingen gedaan en onder welke condities worden deze nagekomen. Zijn er bijvoorbeeld donaties die alleen doorgaan indien er een bunker in de tuin wordt gebouwd?

Antwoord

Een (geanonimiseerd) overzicht van reeds toegezegde bedragen vindt u in de bijlage. Er zijn (nog) geen donaties gedaan specifiek voor de realisatie van het wisselexpositiepaviljoen. Er lopen wel gesprekken met partijen die hierin geïnteresseerd zijn.

Vraag 7 Bent u het met ons eens dat de toegezegde donatie van Bouwbedrijf Woudenberg ter hoogte van 3 procent van het factuurbedrag slechts een sigaar uit eigen doos is. Wilt u deze oneigenlijke budgetverschuiving terugdraaien door de 3 % terug te brengen waar hij feitelijk hoort, namelijk in mindering op de aanneemsom?

Antwoord

Nee, dat zijn wij niet met u eens. Dit is een partnerschapsbijdrage die als zodanig was opgenomen in de aanbestedingsdocumenten.

Vraag 8 Wilt u alsnog meewerken aan een volledige financiële ontvlechting tussen het Westfries Museum en de gemeente? Wilt u het museum op termijn verzelfstandigen of overdragen aan een ander museum? Is de verzelfstandiging van het Stedelijk Museum Alkmaar in 2014 als voorbeeld te gebruiken?

Antwoord

Zoals bekend is het college bereid om te onderzoeken of verzelfstandiging een optie is, maar om eerder toegelichte redenen niet voordat het museum verbouwd en heropend is.

Vraag 9 Is de inventarisatie van de museumcollectie afgerond en welke conclusies zijn uit het onderzoek te trekken? Wilt u een deel van de collectie uitlenen of teruggeven aan de schenkers?

Antwoord

Er vindt sinds 2022 een herwaardering van de collectie van het Westfries Museum plaats. Het gaat daarbij om 40.000 objectnummers. Op basis van vooraf zorgvuldig opgestelde criteria wordt bepaald of objecten tot de collectie van het museum kunnen worden gerekend of elders beter op hun plek zijn. Inmiddels is 60% van de collectie ge(her)waardeerd. Door de heropening van het museum voor tijdelijke exposities en de daarmee gepaard gaande inzet van uren, verloopt de herwaardering trager dan gepland.

Desalniettemin wordt binnenkort conform de daarvoor opgestelde Leidraad Afstoting Museale Objecten (LAMO) de derde batch aan objecten op de museale afstotingsdatabase geplaatst. Daarmee zijn al 1500 objecten op deze voor alle musea toegankelijke database geplaatst. Dit zijn objecten die niet aan de collectiecriteria van het museum voldoen. Mede door de gevraagde zorgvuldigheid is dit een zeer arbeidsintensief proces, waar een team van 3 museumprofessionals ondersteund door 5 vrijwilligers aan werkt.

Vraag 10 Waar is de verwachting van 70.000 bezoekers op gebaseerd? Hoeveel bezoekers komen voor de vaste collectie en hoeveel voor de wisseltentoonstelling naar het museum? Op welke positie staat het Westfries Museum qua aantal bezoekers t.o.v. andere musea en hoe is de verhouding tussen kosten en inkomsten?

Antwoord

Voor het antwoord verwijzen we u naar het met u gedeelde, door Bureau BMC opgestelde, ondernemingsplan. De verwachting van 70.000 bezoekers is gebaseerd op benchmarkgegevens en trends in het museumbezoek.

Aangezien het Westfries Museum geen aparte entreebewijzen kent voor vaste collectie en wisselexpositie, is het aantal bezoekers dat voor deze onderdelen van het museum komt niet objectief vast te stellen. Mede omdat bezoekers voor de vaste collectie vaak ook de wisselexpositie meenemen en andersom. Wisselexposities in musea zijn van belang voor het herhaalbezoek. Bezoekers die vaker in een specifieke periode het museum bezoeken. Het belang van wisselexposities blijkt wel uit de 23.000 bezoekers voor de Rembrandt-tentoonstelling en 15.000 bezoekers voor de tentoonstelling Time in Fashion, terwijl de rest van het museum gesloten is.

Het vergelijken van musea op basis van bezoekerscijfers is lastig. Enkel door musea van vergelijkbare grootte, beschikbaar budget, personele bezetting en met vergelijkbare collecties naast elkaar te zetten ontstaat iets van een beeld. Maar zelfs dat zegt niet alles, want de locatie van het museum (hoe groot is het verzorgingsgebied) is ook een factor die meeweegt.

Een indicatie geeft de samenwerking van het Westfries Museum met vijf vergelijkbare cultuurhistorische musea en het Rijksmuseum in de Stichting M6. De samenwerkende musea hebben 4 tentoonstellingen gemaakt die langs alle musea reisden. Het Westfries Museum scoorde qua bezoekersaantal bij alle tentoonstellingen in de top 2.

Vraag 11 Volgens informatie kost het opslaan van de museumcollectie maandelijks € 40.000,-. Uitgaande van het feit dat het museum twee jaar te vroeg gesloten is, wordt voor de opslag van de collectie één miljoen extra uitgegeven. Is voor dit extra tekort subsidie te verkrijgen?

Antwoord

De projectkosten zijn € 40.000 per maand. De opslag van de museumcollectie is daar met circa € 17.000 per maand onderdeel van. Een deel van deze kosten is onderdeel van de incidentele bijdrage die de raad in de begroting heeft toegekend of zit al in de exploitatie van het museum, omdat ook na de vernieuwing een deel van de collectie in opslag is. De kosten drukken niet op het investeringsbedrag.

Vraag 12 Hoeveel m2 onrendabele en overbodige horeca wordt gerealiseerd ten koste van de expositieruimte in het Museum? Hoeveel horecabedrijven zijn rondom het Museum aan de Roode Steen gevestigd?

Antwoord

Er wordt geen horeca gerealiseerd die overbodig is, of ten koste gaat van expositieruimte in het museum. Bij een toekomstbestendig museum hoort juist ondersteunende horeca voor (museum)bezoekers.

De Roode Steen kent circa 12 horecabedrijven.

Vraag 13 Volgens raadsvoorstel van 24 september 2024 zijn een aantal stakeholders betrokken bij de verbouwing van het Westfries Museum. U probeert de burens van Roode Steen 14 en Achterom 10 bij de planvorming te betrekken. Hoe verloopt dit proces? Waarom twijfelt het college tussen een reguliere of uitgebreide ruimtelijke procedure voor de bouw van een bunker in de tuin van het museum? Respecteert het college de rechtspositie van de burens door een optimale en open ruimtelijke procedure te voeren?

Antwoord

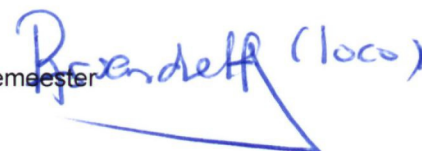
Met de burens van het museum vond afgelopen maanden regelmatig overleg plaats. Daarnaast is recent ook de hele omgeving geïnformeerd over de start van de werkzaamheden. Dit is het normale participatietraject dat doorlopen moet worden voor ontwikkelprojecten. Dat geldt ook voor deze binnenstedelijke ontwikkeling. Het gesprek met de burens verloopt in goede harmonie, wat niet wil zeggen dat de burens positief tegenover het wisselexpositiepaviljoen staan. Getracht wordt om met het ontwerp zoveel als mogelijk tegemoet te komen aan de belangen van de burens.

Het overleg over welke procedure doorlopen moet worden (regulier of uitgebreid), moet nog plaatsvinden. Eerst wordt de ontwerpfase doorlopen en worden belangen afgewogen. Uiteraard wordt de rechtspositie van belanghebbenden, en van de burens, gerespecteerd. Daarnaast wordt uw raad gevraagd om een bindend advies af te geven, zoals dat gebruikelijk is bij een Buitenplanse Omgevingsplan Activiteit (BOPA).

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Hoorn

de secretaris

de burgemeester